ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ

การศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นาง เจียรผจง เอี่ยมรัศมี

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบแบบค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูศรี เที้ยศิริเพชร

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ สิริเกียรติ รัชชุศานติ

กรรมการ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวรรณา เลาทะวิสุทธิ์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง "การศึกษาการบริหารการจัดเก็บภาษีมูลค่า เพิ่มของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการจัดเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบ รายละเอียด ปัญหาอุปสรรค และผลของการบริหาร ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะปี พ.ศ. 2535 - 2537 และนำข้อมูลที่ได้ จากการศึกษามาสรุปเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ อันอาจใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการ บริหารการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ข้อมูลในการศึกษาได้รวบรวมจากเอกสารของทางราชการ รายงาน บันทึก การประชุม และ สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับต่างๆจำนวน 4 ราย และเจ้าหน้าที่ผู้ ปฏิบัติงาน จำนวนรวม 27 ราย ของสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาพบว่า

1. การบริหารการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากรจังหวัด เชียงใหม่ เป็นการบริหารในระดับการปฏิบัติการ เนื่องจากต้องปฏิบัติตาม นโยบาย แผนงานและ ประมาณการที่ได้รับมอบหมายจากกรมสรรพากร มีกระบวนการขั้นตอนที่สำคัญ คือ

การกรรมวิธีแบบแสดงรายการ เป็นการบริหารเกี่ยวกับแบบแสดงราย การและข้อมูลต่างๆ ตั้งแต่การจดทะเบียน การยื่นรายการ การขอคืนภาษี และการรวบรวมข้อมูล ต่างๆเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหาร

การควบคุมและการตรวจสอบ เป็นการควบคุมและติดตามการเสีย ภาษีของผู้ประกอบการให้ถูกต้อง ประกอบด้วยการวิเคราะห์แบบแสดงรายการ การแนะนำ การ สำรวจ การตรวจปฏิบัติการและการตรวจสอบทั่วไป ซึ่งอาจมีการประเมินภาษีเพิ่มเติม และมีเบี้ย ปรับ เงินเพิ่มและการลงโทษทางอาญาด้วย

การเร่งรัดภาษีอากรค้าง เป็นการติดตามเรียกเก็บภาษีที่ค้างชำระจาก ลูกหนี้ภาษีอากร

เพื่อที่จะยกระดับความสมัครใจในการเสียภาษี มาตรการอำนวยความ สะดวกแก่ผู้เสียภาษีได้นำมาใช้ในการบริหารในทุกกระบวนการควบคู่กันไปด้วย

- 2. ผลงานการบริหารจัดเก็บมีดังนี้
- จำนวนเงินภาษีที่จัดเก็บได้จริงในปี 2535 2536 สูงกว่าจำนวน ตามประมาณการที่ได้รับมอบหมาย แต่ปี 2537 จัดเก็บได้จริงต่ำกว่าประมาณการ เมื่อนำผล การสั่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นเงินสดมาหักจากผลการจัดเก็บจริง ปี 2535 2536 จะมีผลการ จัดเก็บสุทธิเหลืออยู่เพียงไม่เกินร้อยละ 50 ของภาษีที่จัดเก็บได้ ปี 2537 มีอัตราผลการจัดเก็บ สุทธิคงเหลือร้อยละ 82.23 ของภาษีที่จัดเก็บได้ จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่สั่งคืนเป็นเครดิตสูงกว่า จำนวนภาษีที่จัดเก็บได้จริงทุกปี และสูงกว่าประมาณการจัดเก็บของปี 2535 และ 2536 ส่วนปี 2537 จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่สั่งคืนเป็นเครดิตต่ำกว่าประมาณการจัดเก็บ สัดส่วนการขอคืน ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสดมีแนวโน้มลดลง ส่วนการขอคืนเป็นเครดิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในด้าน จำนวนรายผู้ประกอบการจดทะเบียนทั้งสิ้นมีแนวโน้มสูงขึ้น จำนวนรายผู้ประกอบการจด

ทะเบียนที่เป็นบุคคลธรรมดา มีอัตราร้อยละ 15.60 - 16.73 ของจำนวนรายผู้ยื่นแบบแสดงรา การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งสิ้น ในขณะที่จำนวนรายผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นนิติ บุคคลมีอัตราร้อยละ 75.61 - 96.34 ของจำนวนรายผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติ บุคคล และจำนวนรายผู้ประกอบการจดทะเบียนในอัตราร้อยละ 1.5 ยังไม่สามารถควบคุมให้ เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อให้มีสัดส่วนไม่เกินกว่าร้อยละ 20 ของผู้ประกอบการจดทะเบียนทั้งสิ้น - ผลการบริหารงานในแต่ละกระบวนการขั้นตอน จำนวนรายที่ดำเนินการ

แล้วเสร็จ เมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการจำนวนรายที่ได้รับมอบหมาย หรือจำนวนรายที่รับมา ดำเนินการทั้งสิ้น ได้ผลเป็นที่น่าพอใจโดยอยู่ระหว่างอัตราร้อยละ 80 – 90 นอกจากในขั้นตอน การควบคุมและตรวจสอบรายที่ขอคืนภาษี มีจำนวนรายที่รับมาดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับ จำนวนรายที่ขอคืนอยู่ในอัตราร้อยละ 1.5 – 4.17 และจำนวนภาษีขอคืนที่รับมาดำเนินการอยู่ใน อัตราร้อยละ 0.02 - 9.37 ของจำนวนภาษีที่ขอคืนทั้งสิ้น ส่วนการเร่งรัดภาษีอากรค้าง จำนวน เงินภาษีที่เร่งรัดได้อยู่ในอัตราร้อยละ 61 – 96 ของเป้าหมายการเร่งรัด

- บัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานที่สำคัญ ประการแรก คือ ความยุ่ง ยากของกฎหมาย เนื่องจากปี 2535 – 2537 อยู่ในช่วงเริ่มบังคับใช้กฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม อีกประการคือปัญหาเรื่องบุคคลากรไม่ได้สัดส่วนกับผู้ประกอบการและปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ ในการบริหารงานได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ แก้ไขปัญหาบางส่วนด้วยการ พัฒนาระบบงานและจัดลำดับความสำคัญเริ่งด่วนของงาน อย่างไรก็ตามในการศึกษาพบว่ายังมี ส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ระบบการบริหารข้อมูล การกำหนดนโยบายและแผนงานหลัก ของจังหวัด และมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารตามกระบวนการขั้นตอนต่างๆเพื่อให้มี ประสิทธิภาพขึ้น ทั้งในระดับของจังหวัดและของกรมสรรพากร

Independent Study Title

The Study of Value Added Tax Operation

Management of Chiang Mai Revenue Office

Author

Mrs. Jeanpajong Aiemrasmee

M.B.A.

Business Administration

Examining Committee:

Assist Prof. Chusri Taesiriphet

Chairman

Assoc Prof Sirikiet Racchusanti

Member

Assist Prof. Suvanna Laohawisudhi

Member

Abstract

The purpose of this independent study on "The Study of Value Added Tax Operation Management of Chiang Mai Revenue Office" was to study about details, problems and achievement of Value Added Tax operation management of Chiang Mai Revenue Office in relevant period of the year 1992 - 1994. The result of the study would be concluded into advises or notices that may be used as guidelines to improve Value Added Tax operation management more efficiently and effectively.

Data were collected from documents, reports, minutes and also opinions of four different administrators and twenty seven officers of the Chiang Mai Revenue Office.

The result of the study were:

Value Added Tax operation management of Chiang Mai
Revenue Office was at operational level since policies, plans, objectives were assigned directly from the Revenue Department.

There were three processes in Value Added Tax operation management:

Tax returns and data processing is the process of how to manage registration, tax returns processing, tax refund processing and data collecting for management.

Controlling and auditing is the process of controlling and tracing for proper Value Added Tax payment, consisted of tax returns analysing, canvassing, operational auditing, and audit operation. The process may be ended up with assessment on inadequate returns, penalty and surcharge or punishment with a fine or imprisonment.

Dilinquent tax collection is the process of collecting account receivable.

To boost taxpayer voluntary compliance, measures behind the concept of "Pay at ease" were combined to those all processes.

- 2. Achievement of Value Added Tax management are :
- Total actual amount collected in 1992 1993 was

higher than the assigned estimate. When cash Value Added Tax refund payable was deducted from the actual collected amount, net amount was left merely not more than 50 percent of gross amount in 1992 and 1993. In 1994, the percentage of net amount was at 82.23. Total Value Added Tax credit allowance was higher than total actual collected amount each year and higher than assigned estimate in 1992 and 1993. In 1994 total Value Added Tax credit was lower than the assigned estimate. The ratio of cash refund claimed had a decreasing trend and Value Added Tax credit had an increasing trend end. Total number of registrants had a rising trend.

The ordinary person type registrant was at 15.60 - 16.73 percent of total lodged Personal Income Tax returns, while the corporation typed registrant was at 75.61 - 96.34 percent of total lodged Corporate Income Tax returns. Controlling the 1.5 percent grossly paid typed registrants to not exceed 20 percent of total registrant, didn't meet the objective.

The actual output of the three processes when compared with objectives or inputs was sastisfactory at the percentage of 80 -90 except the output of controlling and auditing process on Value Added Tax refund claimants. The percentage of total refund claimants audited compared with total claimants was at 1.5 - 4.17 and the amount claimed that were audited compared with total amount claimed was at the percentage of 0.02 - 9.37. Tax that was collected in the Dilinquent tax collection process was at 61 - 96 percent of the objective.

The first major problem in Value Added Tax operation management was the complication of Value Added Tax law since 1992 - 1994 was the period that Value Added Tax law was first enforced. Another problem was that officer work force was not in balance with quantity of registrant and work load. Resources were used in management in the most useful way. Problems were solved by improving working systems and setting the priority of works. However, the information management system, policy setting and planning system should be improved. Suggestions for better efficient management were made in the study not only for the Chiang Mai Revenue Office but also for the Revenue department.